

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/8/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613222975
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6613222975.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci v právnej veci žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený splnomocnenou Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom 810 11 Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, proti žalovaným v 1. rade: F. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K., I. S.. XXX/XX, v 2. rade: I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K., I. S.. XXX/XX, obe na neznámom mieste, obe zastúpené ustanovenou opatrovníčkou F. Y., pracovníčkou Okresného súdu Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom 81102 Bratislava, Šafárikovo námestie 7, IČO: 42 362 962, zastúpený splnomocneným advokátom JUDr. Bohdanom Jakubisom, so sídlom Advokátska kancelária LEGAL ONE 811 09 Bratislava, Dobrovičova 13, o zaplata 1 719,99 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu zo dňa 19.11.2014 proti rozsudku Okresného súdu Lučenec číslo konania 12C/134/2014-64 zo dňa 23.10.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaných p o t v r d z u j e.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh v celom rozsahu ako nedôvodný, nakoľko konštatoval, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17. 09. 2009 uzatvorená medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade, je neplatná v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre jej nejasnosť a nezrozumiteľnosť, pričom súd taktiež konštatoval, že aj v prípade, ak by bola táto zmluva platná, úver by súd považoval za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 a 3 zákona číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy o revolvingovom úvere. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a keďže procesne úspešní účastníci konania - žalovaní v 1. a 2. rade - si žiadne trovy v konaní neuplatnili, súd im náhradu trov konania nepriznal a priznal náhradu trov konania len vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných voči žalobcovi, ako procesne neúspešnému účastníkovi konania, ktorému uložil povinnosť nahradiť na špecifikovaný účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka trovy konania v sume 178,74 Eur, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a to za dva úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a/, c/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. (prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie vo veci samej) a k nim prináležiace režijné paušály. V odôvodnení výroku o trovách konania súd konštatoval, že pokiaľ si právny zástupca vedľajšieho účastníka uplatnil a vyčíslil trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 279,72 Eur za právne zastúpenie žalovaných v 1. a 2. rade, súd v takejto výške trovy právneho zastúpenia nepriznal z dôvodu, že právny zástupca vedľajšieho účastníka zastupuje vedľajšieho účastníka ako jednu osobu a nie ako právny zástupca žalovaných v 1. a 2. rade.

Proti výroku uznesenia o trovách konania vedľajšieho účastníka podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Argumentuje, že napadnutý výrok je v rozpore s procesnou úpravou vedľajšieho účastníctva a úpravou náhrady trov konania. Z hľadiska výsledku konania vedľajší účastník nemá vo vzťahu k úspechu či neúspechu v tomto konaní žiadny vzťah. Tvrdí preto, že nie je možné aplikovať zásadu úspechu v konaní pri rozhodovaní o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, lebo tento vo veci samej úspech alebo neúspech v konaní nemal. Uplatnenie nároku na náhradu trov konania vedľajším účastníkom je v tomto prípade aj v rozpore s dobrými mravmi a predstavuje účelovosť jeho postupu a zneužívanie ustanovenia § 93 ods. 2 a 4 O.s.p., evidentne motivovaného snahou o dosiahnutie prospechu titulom uplatnenia náhrady trov konania. Žalobca taktiež namieta, že trovy právneho zastúpenia občianskeho združenia advokátom v žiadnom smere nepredstavujú účelne vynaložené trovy. Občianske združenie ako vedľajší účastník má byť spôsobilý na ochranu spotrebiteľa v rámci súdneho konania a to bez splnomocnenia advokáta na jeho zastupovanie. Poukázal taktiež na paušalizované a šablónovito predpripravené písomné podania, ktorými sa vedľajší účastník prezentuje ako podaniami prispievajúcimi k ochrane spotrebiteľa. Žalobca na podporu svojho názoru prezentovaného v odvolaní citoval a poukázal na obsah viacerých rozhodnutí všeobecných súdov. V závere odvolania potom zhrnul, že vedľajší účastník nie je personálne a odborne vybavený na zastupovanie a bránenie práv v spotrebiteľských konaniach, vedľajší účastník ako občianske združenie zamerané na ochranu práv spotrebiteľov žiadne vyjadrenie neposkytol a teda žiadny prínos k výsledku konania priamo ani nemá, písomné vyjadrenie vedľajšieho účastníka priamo neprispelo k rozhodnutiu vo veci, nakoľko z odôvodnenia vyplýva, že súd prihliadal na premlčanie ex offo, právny zástupca vedľajšieho účastníka podal paušalizované písomné podanie a v prejednávanej veci nemožno považovať náhradu trov právneho zastúpenia za účelnú aj s poukazom na judikatúru ohľadom náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Vzhľadom na uvedené potom žalobca navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi neprizná náhradu trov právneho zastúpenia.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadroval vedľajší účastník na strane žalovaných. Považuje za odporujúce zásade rovnosti podmienok v súdnom procese, ale aj dobrým mravom, aby žalobcovi so silným ekonomickým zázemím, ktorý žaluje spotrebiteľov obvykle žijúcich často na hranici existenčného minima, o zaplatenie premlčaných záväzkov väčšinou z neplatných spotrebiteľských zmlúv, súd priznával v týchto súdnych konaniach s rovnakým kauzálnym základom právo na náhradu trov právneho zastúpenia a občianskemu združeniu pôsobiacemu v nepodnikateľskej sfére a konajúcemu výlučne na prospech spotrebiteľa odňal toto základné procesné právo na zastúpenie advokátom. Spotrebiteľské združenie si nemôže na vlastné náklady dovoliť realizovať kvalifikovanú ochranu práv spotrebiteľa v súdnom procese, v ktorom si žalobca pri uplatňovaní svojich hromadných, zjavne nedôvodných a premlčaných nárokov v plnom rozsahu uplatňuje svoje základné právo na advokáta. Nepriznaním náhrady trov konania by sa priamo poprela rovnosť podmienok v súdnom konaní a zasiahlo do procesných práv vedľajšieho účastníka. Súd by zároveň fakticky odňal spotrebiteľovi právo na kvalifikovanú pomoc spotrebiteľského združenia v rámci občianskeho súdneho procesu. Advokátovi nemôže byť na ujmu postup, ak z formálnej stránky upravuje každé svoje podanie podobne a taktiež nemôže byť na ujmu, keď na podobnú situáciu používa podobnú, prípadne až takmer identickou právnu argumentáciu. Taktiež je potrebné mať na zreteli, že príprava vzoru právnej argumentácie si vyžaduje taktiež odbornú znalosť a čas na jej prípravu. Napokon aj samotný žalobca je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou. Žalobca sa od počiatku konania spoliehal na právnu negramotnosť spotrebiteľov a neúspech v konaní mu privodilo aj vznesenie námietky premlčania vedľajším účastníkom. Výklad, ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, je absurdný a odporujúci zákonom Slovenskej republiky a predpisom Európskej únie, nakoľko pri jeho aplikovaní by nebolo možné prostredníctvom združenia riadne, účelne a efektívne chrániť práva spotrebiteľov. V danom konaní považuje vedľajší účastník za nepochybné, že žalobca uplatnil premlčaný nárok a práve v dôsledku zastúpenia žalovaných vedľajším účastníkom došlo k zamietnutiu návrhu. Žalobca žaloval premlčanú pohľadávku zrejme v domnienke, že žalovaní nebudú namietať premlčanie v dôsledku svojej neznalosti. Na podporu svojho argumentu vedľajší účastník taktiež citoval z niektorých rozhodnutí všeobecných súdov. Na základe uvedeného potom vedľajší účastník navrhuje, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku potvrdil ako vecne správny a súčasne si uplatnil a vyčísli aj trovy odvolacieho konania vo výške 138,08 eur za vyjadrenie k odvolaniu žalobcu.

Žalovaní sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Trovy konania sú, okrem iného, aj trovy právneho zastúpenia, ak je zástupcom advokát (§ 137 O.s.p.). Súd meritórne vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 12C/134/2014-64 zo dňa 23.10.2014 a návrh v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol, pričom v odôvodnení rozsudku konštatoval, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17. 09. 2009 uzatvorená medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade je neplatná v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre jej nejasnosť a nezrozumiteľnosť, no súd taktiež konštatoval, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 a 3 zákona číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy o revolvingovom úvere, nakoľko zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje zákonom požadované náležitosti a nevyhovuje tak kritériám spotrebiteľského práva. Rozsudok súdu vo veci samej už nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 3 O.s.p.). Procesne úspešnými účastníkmi tak sú žalovaní v 1. a 2. rade a vedľajší účastník na ich strane, ktorým v zmysle zásady obsiahnutej v ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. prináleží právo na náhradu trov konania za predpokladu vyplývajúceho z ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 O.s.p.

Ohľadom úvahy súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania však je nevyhnutné dôsledne skúmať účelnosť vynaloženia a dôvodnosť uplatnenia trov, ktorých náhrada sa má priznať a vždy v každej veci vychádzať z konkrétnych okolností daného konania. Nie všetky trovy konania aj procesne úspešného účastníka možno mať za účelne vynaložené na bránenie či uplatňovanie práva.

V konkrétnom prípade Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom 81102 Bratislava, Šafárikovo námestie 7, IČO: 42362962, ohlásilo svoj vstup do konania na strane žalovaných procesným podaním zo dňa 19.09.2014, s ohľadom na predmet konania - spor vyplývajúci zo spotrebiteľského vzťahu a vzhľadom na postavenie žalovaných, ako spotrebiteľov. Súd má z vlastnej rozhodovacej činnosti preukázané, že ide o právnickú osobu založenú za účelom ochrany spotrebiteľov podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom jeho vstup do konania umožňovalo ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom ku dňu ohlásenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Procesným podaním zo dňa 17.10.2014 sa vedľajší účastník po doručení žaloby písomne vyjadril k meritu veci a namietal viaceré neprijateľné zmluvné podmienky obsiahnuté v zmluve o úvere, od ktorej si svoj nárok žalobca vyvodil, a to s poukazom na zákonné ustanovenia zabezpečujúce ochranu práv spotrebiteľa podľa ustanovení § 52 a násl. Občianskeho zákonníka, ako aj s poukazom na ustanovenie § 4 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom možno konštatovať, že vedľajší účastník vytýkal zmluve o úvere rovnaké zákonné nedostatky, v dôsledku ktorých aj súd označil poskytnutý úver za bezúčelový a bezpoplatkový. Na skutočnosť, že právne a skutkové argumenty vedľajšieho účastníka boli v konaní účelné a účasť vedľajšieho účastníka naplnila zákonodarcom sledovaný zmysel a cieľ tohto právneho inštitútu nič nemení skutočnosť, že súd nárok zamietol aj z dôvodu neplatnosti zmluvy o úvere pre jej nejasnosť a nezrozumiteľnosť. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka a k meritu veci je možné z hľadiska právnej argumentácie považovať za kvalifikované procesné podanie a argumenty v ňom obsiahnuté ako produkované v záujme a na prospech spotrebiteľa.

Táto skutočnosť je potom zásadná aj z hľadiska rozhodovania súdu o náhrade trov konania. Procesný úspech žalovaných v konaní bol v priamej príčinnej súvislosti s aktivitou vedľajšieho účastníka, ktorý na podporu ich záujmov produkoval konkrétne argumenty spochybňujúce zákonosť uplatneného nároku žalobcu voči spotrebiteľovi, tieto argumenty vyplývali priamo z dôsledného rešpektovania spotrebiteľského práva a preto je zrejmé, že pôsobenie tohto vedľajšieho účastníka v danom konaní bolo účelné a efektívne. Jeho procesné úkony mali zásadný vplyv na ďalší priebeh konania a na výsledok konania, nakoľko obe žalované sa v konaní samé hájiť nedokázali (ich súdom ustanovená opatrovníčka bola v konaní nečinná), a preto vedľajšiemu účastníkovi prináleží právo na náhradu trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia.

Žalobca argumentuje, že zo samotnej podstaty, predmetu činnosti a účelu, za ktorým bolo občianske združenie na ochranu práv spotrebiteľa založené (spotrebiteľského združenia) by malo vyplývať, že je (malo by byť) spôsobilé poskytovať kvalifikovanú právnu pomoc špecifickému subjektu zmluvného

vzťahu na ochranu a hájenie práv ktorého bolo založené (spotrebiteľa), pretože ide o oblasť, v ktorej by sa malo združenie vyznať a niet preto dôvodu dať sa zastupovať advokátom. Tento záver nie je udržateľný a je v priamom rozpore nielen s čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, s ustanoveniami § 18, § 24, § 25 ods. 1 O.s.p., § 93 ods. 4 O.s.p. a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, ale aj v rozpore so základnými a nosnými zásadami súdneho konania - práva každého na účinnú súdnu ochranu a zásadu rovnosti účastníkov konania. Pokiaľ určité právo je priznané „každému“, respektíve v užšom ponímaní „každému účastníkovi konania“, prináleží takémuto subjektu bez ohľadu na jeho právny status fyzickej či právnickej osoby, a v prípade právnickej osoby bez ohľadu na predmet jej činnosti a účel založenia. V občianskom súdnom konaní majú všetci účastníci rovnaké postavenie (§ 18 O.s.p.) a v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania (§ 19 ods. 4 O.s.p.). Prípadné obmedzenia určitého práva musia vyplývať len zo zákona a z platnej právnej úpravy a výlučne v ich intenciách. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by vedľajší účastník nemal právo dať sa v konaní pred súdom zastúpiť advokátom. V súlade s ustanovením § 137 O.s.p. sú trovy konania, okrem iného, aj trovy právneho zastúpenia, ak je zástupcom advokát.

Z uvedeného dôvodu potom súd 1. stupňa správne podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., po konštatovaní plného procesného úspechu žalovaných v 1. a 2. rade uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy vedľajšieho účastníka na strane žalovaných, keďže si trovy konania riadne a včas uplatnil a vyčíslil a to za úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd -vyjadrenie k návrhu a meritu veci), 2 x po 81,33 Eur + týmto úkonom prináležiaci režijný paušál 2 x 8,04 Eur, takže odvolací súd konštatuje priznanie výlučne len nevyhnutných a aj účelných trov prvostupňového konania, ktoré vznikli vedľajšiemu účastníkovi jeho kvalifikovaným právnym zastúpením. Súd priznal trovy právneho zastúpenia v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a/, b/, § 16 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti o trovách prvostupňového konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaných - Občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom 81102 Bratislava, Šafárikovo námestie 7, IČO: 42362962, potvrdil podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny.

Vo zvyšnej, odvolaní nenapadnutej časti, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

O náhrade trov odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných Občianskemu združeniu VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom 81102 Bratislava, Šafárikovo námestie 7, IČO: 42362962, nepriznal náhradu trov druhostupňového konania, aj napriek tomu, že si trovy odvolacieho konania riadne uplatnil. Odvolací súd striktno vychádzajúc zo zásady hospodárnosti konania a povinnosti súdu skúmať účelnosť a nevyhnutnosť vynaloženia trov v konaní, nepovažoval vyjadrenie vedľajšieho účastníka na strane žalovaných za nevyhnutné, nakoľko sa vyjadroval len k odvolaniu žalobcu ohľadom trov konania, ktorých skúmanie účelnosti však prináleží výlučne súdu v zmysle platnej právnej úpravy. Vyjadrenie k odvolaniu žalobcu preto nebolo potrebné a trovy spojené s týmto vyjadrením odvolací súd neuznal ako účelne vynaložené.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.